

Technické a profesní vzdělávání na vysokých školách

Praha, 27. dubna 2015 Český průmysl zaměstnává necelých 40 % obyvatel ČR a generuje téměř dvě pětiny hrubého domácího produktu (HDP) ČR. Studenti vysokých škol v oblasti technických věd, výroby a stavebnictví však před dvěma lety představovali pouhých 15 % z celkového počtu vysokoškoláků. Jak zajistit, aby podniky měly dostatek kvalifikovaných zájemců o práci? Firmy se domnívají, že klíčová je spolupráce se samotnými vysokými školami a studenti by měli ve větší míře absolvovat odborné stáže. O tom, jak posílit propojení vysokého školství s požadavky pracovního trhu a zda v tomto ohledu napomůže návrh novely zákona o vysokých školách, diskutovali v Evropském domě v Praze zástupci Evropské komise, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, akademické a podnikatelské sféry.

„Evropská komise považuje vysokoškolské vzdělání v ČR za kvalitní. Nicméně programy odborného vzdělávání a přípravy v České republice plně nezajišťují dovednosti požadované trhem. Česká republika vykazuje vysoké procento studentů v magisterských a doktorských programech, zatímco dle zkušeností zemí EU se ukazuje jako efektivnější větší zastoupení studentů v profesně orientovaných bakalářských programech“, zahájila diskusi **Pavína Žáková**, ekonomická poradkyně Zastoupení Evropské komise, v jejichž prostorách diskuse probíhala.

Podle Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, které v debatě zastupoval **Tomáš Fliegel**, by návrh novely zákona o vysokých školách měl umožnit silnější vazbu na trh práce, a to díky změnám v akreditačním systému i ve financování vysokých škol. Zásadní změnou je rozlišení mezi akademickými a profesně zaměřenými studijními programy. Novela zákona také počítá s větší rolí zaměstnavatelů na definici studijních programů, např. formou účasti v akreditační instituci.

Dle slov zástupců byznysu však aktuální návrh vysokoškolského zákona větší profesní zaměření vysokých škol neposkytne. „Návrh novely zákona o vysokých školách neobsahuje nic, co by větší příklon k profesní orientaci připravovalo“, říká **Miloš Rathouský** ze Svazu průmyslu a dopravy ČR. Svaz v připomínkovém řízení prosadil, aby studijní program měl povinnou profilaci (v návrhu byla pouze možnost profilace). Povinnou součástí (alespoň bakalářských) studijních programů musí dle Svazu být také povinná půlroční praxe. Dobrým krokem jsou daňové odpočty na investice firem do vzdělávání vztahující se i na studenty vysokých škol, které Svaz společně s Ministerstvem průmyslu a obchodu prosadil od roku 2014.

Nejlepší zkušenost z hlediska uplatnitelnosti absolventů má s povinnými či garantovanými praxemi i Škoda Auto Vysoká škola o.p.s. „Vedle povinné praxe na bakalářském stupni studia zavádíme i tzv. garantovanou praxi pro studenty navazujícího magisterského studia, kteří k nám přicházejí z jiných škol“, říká **Stanislav Šaroch**, prorektor pro vědu, výzkum a rozvoj studijních oborů ŠKODA AUTO Vysoká škola o.p.s.

S tím, že propojení mezi podniky a vysokými školami je klíčové pro zajištění profesního zaměření, souhlasí i **Bohumil Kartous**, vedoucí komunikace, EDUin, o.p.s. Upozorňuje však, že profesní požadavky jsou pouze dílčím cílem vzdělávání na jakékoliv úrovni. „Jistě by pomohlo, kdyby byl tzv. Boloňský proces, tedy rozdělení na profesně zaměřených VŠ a centers of excellence naplněn, nikoliv pouze formálně, ale reálně“, zdůrazňuje Kartous. Domnívá se, že vyšší odborné školy by měly být v rámci reformy transformovány na studium bakalářského typu, jinak bude trh práce jejich absolventy považovat za méněcenné. Obává se však, že tomu budou nejvíce bránit samotné vysoké školy.

Zastoupení v České republice

ROK PRŮMYSLU
A TECHNICKÉHO
VZDĚLÁVÁNÍ

Řečníci se shodli, že je potřeba podporovat systematickou diskuzi mezi vysokými školami a zástupci zaměstnavatelů, a to jak na úrovni jednotlivých škol a podniků s cílem zajistit odborné praxe či vytvářet síť absolventů, tak i na ústřední úrovni s cílem zapojit zaměstnavatele do definování studijních programů. Ačkoli se vysoké školy v České republice těší velké autonomii, úlohou státu by mělo být usilovat o naplňování vládní koncepce rozvoje vysokého školství, i prostřednictvím správného nastavení financování a motivačních fiskálních nástrojů.

Akce se konala v rámci [Roku průmyslu a technického vzdělávání](#), jehož cílem je vyzdvihnout důležitost a nepostradatelnost kvalitního technického vzdělávání jak pro budoucnost průmyslu v ČR, tak i pro osobní perspektivu jednotlivců. Jeho iniciátorem je Svaz průmyslu a dopravy ČR s dalšími partnerskými organizacemi.

Tato debata je organizována jako součást projektu Zastoupení Evropské komise v ČR a Informační kanceláře Evropského parlamentu v ČR s cílem komunikovat aktuální evropská témata vůči široké skupině odborné i laické veřejnosti realizovaného Hospodářskou komorou ČR ve spolupráci s CEBRE – Českou podnikatelskou reprezentací při EU. Více informací na prague@cebre.cz.

